

Sygn. akt II Ka 20/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Krośnie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący : SSO Arkadiusz Trojanowski

Sędziowie : SSO Janusz Szarek

SSO Mariusz Hanus (spraw.)

Protokolant : sekr. sądowy Gabriela Szymańska-Such

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Krośnie – **Wiesława Kłaczaka**

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 4 marca 2015 roku

sprawy **M. K.**

oskarżonego o przestępstwo z art.291 § 1 kk w zw. z art.91 § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Krośnie

od wyroku Sądu Rejonowego w Krośnie z dnia 5 grudnia 2014 roku, sygn. akt II K 470/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a. uznaje oskarżonego M. K. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 291 § 1 kk, polegającego na tym, że w okresie od 1 maja 2013 roku do 11 października 2013 roku, w dacie bliżej nie ustalonej, w K., woj. (...) dokonał nabycia kosiarki spalinowej marki W., uzyskanej z czynu zabronionego, popełnionego na szkodę A. T., o wartości 650 zł za kwotę 200 zł od K. P. (1) i za to na podstawie art. 291 § 1 kk przy zastosowaniu art. 58 § 1 i 3 kk w zw. z art. 33 § 1 i 3 kk skazuje go na karę grzywny w rozmiarze 50 /pięćdziesiąt/ stawek dziennych, określając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł /dziesięć złotych/,

b. uznaje oskarżonego M. K. za winnego popełnienia dwóch czynów z art. 122 § 1 kw, polegających na tym, że:

- w okresie od 28 lipca 2013 roku do 11 października 2013 roku w dacie bliżej nie ustalonej, w K., woj. (...), dokonał nabycia od K. P. (1) wiertarki marki R. o wartości 85 zł za kwotę 50 zł, uzyskanej za pomocą czynu zabronionego na szkodę J. W. (1),**
- w okresie od 16 września 2013 roku do 11 października 2013 roku w dacie bliżej nie ustalonej, w K., woj. (...), dokonał nabycia od K. P. (1) szlifierki kątowej marki B. o wartości 75 zł za kwotę 60 zł oraz piły spalinowej marki F. o wartości 230 zł za kwotę 100 zł, uzyskanej za pomocą czynu zabronionego na szkodę S. G.**

i za to na podstawie art. 122 § 1 kw w zw. z art. 9 § 2 kw w zw. z art. 24 § 1 i 3 kw skazuje go na karę grzywny w kwocie 200 zł /dwieście złotych/,

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, za wyjątkiem orzeczenia o opłacie,

III. zasądza od oskarżonego M. K. na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania za postępowanie odwoławcze i wymierza mu opłatę za obie instancje w kwocie 80 zł /osiemdziesiąt złotych/.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 grudnia 2014r. sygn. akt **II K 470/14** Sąd Rejonowy w Krośnie uznał oskarżonego **M. K.** za winnego popełnienia przestępstw z art. 292 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk polegających na tym, że w okresie od maja do września 2013 roku w K., woj. (...) działając ciągiem przestępstw dokonał paserstwa nieumyślnego elektronarzędzi o łącznej wartości 1040 zł czym działał na szkodę S. G., A. T., J. W. (2) i tak:

- w okresie od dnia 01 maja 2013 roku do dnia 11 października 2013 roku w K. woj. (...), dokonał paserstwa nieumyślnego w ten sposób, że zakupił od K. P. (1) za kwotę około 200 zł kosiarkę spalinową marki W. o wartości 650 zł, czym działał na szkodę A. T.,

- w okresie od dnia 28 lipca 2013 roku do dnia 11 października 2013 roku w K. woj. (...), dokonał paserstwa nieumyślnego w ten sposób, że zakupił od K. P. (1) za kwotę 50 zł wiertarkę marki R. o wartości 85 zł, czym działał na szkodę J. W. (2),

- w okresie od dnia 16 września 2013 roku do dnia 11 października 2013 roku w K. woj. (...), dokonał paserstwa nieumyślnego w ten sposób, że zakupił od A. B. (1) szlifierkę kątową marki B. o wartości 75 zł, za kwotę 60 zł, czym działał na szkodę S. G., oraz zakupił od K. P. (1), za kwotę 100, piłę spalinową marki F. o wartości 230 zł,

podczas gdy na podstawie towarzyszących okoliczności powinien on i mógł przypuszczać, że rzeczy te pochodzą z przestępstwa i za to na mocy art. 292 § 1 kk w zw. z art. 33 § 1 i § 3 kk skazał go na karę grzywny w liczbie 70 stawek dziennych ustalając jedną stawkę dzienną za równoważną 10 złotych, oraz na mocy art. 627 kpk i art. 3 ust. 1 ustawy z dn. 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego M. K. koszty sądowe w tym opłatę w kwocie 70 złotych na rzecz Skarbu Państwa.

Powyższe orzeczenie zostało zaskarżone apelacją prokuratora, który powołując się na art. 425 kpk, art. 427 § 1 i § 2 kpk, art. 438 pkt 3 kpk i art. 444 kpk zarzucił mu błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę orzeczenia, polegający na uznaniu, iż oskarżony swoim działaniem zrealizował znamiona występku opisanego w art. 292 § 1 kk a zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do przypisania oskarżonemu winy za zarzucane mu aktem oskarżenia umyślne przestępstwo paserstwa, opisane w art. 291 § 1 kk, podczas gdy wnikliwa analiza zebranych dowodów, a w szczególności wyjaśnień podejrzanych A. B. (2) i K. P. (1) złożonych w postępowaniu przygotowawczym w sprawie 1 Ds. 779/13 w powiązaniu z innymi dowodami i zasadami logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego, dawały podstawy do przypisania oskarżonemu winy za popełnienie przestępstwa opisanego w akcie oskarżenia.

Powołując się na powyższe zarzuty prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie, iż oskarżony dopuścił się przestępstw opisanych w art. 291 § 2 kk i w oparciu o ten przepis wymierzenia mu kary wnioskowanej przez oskarżyciela.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora co do zasady zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy dokonując bowiem oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób całkowicie bezkrytyczny oparł się na wyjaśnieniach oskarżonego M. K., pomijając czy też marginalizując te fragmenty wyjaśnień oraz zeznań głównych świadków zdarzenia, które odnoszą się do świadomości w/w co do pochodzenia przedmiotów zakupionych przez niego na przestrzeni maja – października 2013r. od K. P. (1).

Jak słusznie podnosi prokurator, znamiona strony podmiotowej paserstwa umyślnego zostają wypełnione zarówno gdy sprawca wie (ma pełną świadomość), że nabywane przez niego rzeczy zostały uzyskane za pomocą czynu zabronionego, jak i wówczas gdy na podstawie okoliczności związanych z nabyciem rzeczy poweźmie przypuszczenie, że pochodzą one z czynu zabronionego. Przy czym, nie jest konieczna świadomość sprawcy dotycząca okoliczności związanych z popełnieniem czynu zabronionego z którego pochodzi rzecz, stanowiąca przedmiot jego działania.

Kluczowe w okolicznościach niniejszej sprawy z punktu widzenia możliwości przypisania oskarżonemu paserki umyślnej są wypowiedzi A. B., a w szczególności K. P. (1). Zauważyć trzeba, że w/w dwójka składając wyjaśnienia w postępowaniu przeciwko nim prowadzonym (sygn. akt 1 Ds. 779/13, k. 52 – 53, k. 61) zgodnie wskazywała na wiedzę oskarżonego o przestępnym pochodzeniu kupowanych przez niego przedmiotów.

Podkreślić należy, iż w/w wypowiedzi pojawiły się w sposób spontaniczny, niejako przy okazji głównego wątku sprawy. Powyższe, jak i też brak okoliczności, które mogłyby skutecznie podważać wiarygodność twierdzeń powyższych świadków w tej materii przekonują, iż powinny stać się one podstawą czynienia w sprawie ustaleń faktycznych.

Ponadto w prawdzie Sąd Rejonowy przyjmuje, iż oskarżony przed zakupem będących przedmiotem postępowania przedmiotów był informowany, że jest to towar „ciepły”, lecz w sposób wadliwy, niezgodny z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego, nie wiąże tego z jednoznacznym wskazaniem źródła jego pochodzenia.

W ocenie Sądu Odwoławczego tego typu określenie w połączeniu z okolicznościami sprawy: systematyczne zakupy na przestrzeni wielu miesięcy w cenach wyjątkowo okazyjnych, od jednej i tej samej osoby, przedmiotów pozostających w kręgu zainteresowania oskarżonego, jasno wyartykułowanego podczas pierwszego spotkania z późniejszym dostawcą, tj. elektronarzędzi, brak jakichkolwiek czynności zmierzających chociażby do werbalnego potwierdzenia źródła ich pochodzenia i stanu prawnego (patrz: zeznania K. P. k. 124) jednoznacznie przekonuje, że oskarżony co najmniej miał świadomość możliwości pochodzenia kupowanych rzeczy z czynu zabronionego. Winien więc on odpowiadać za tzw. paserkę umyślną, a nie nieumyślną odmianę tego typu czynu zabronionego, jak to przyjął Sąd Rejonowy.

Pomimo tego, zakres zaskarżenia uniemożliwił Sądowi Odwoławczemu dokonanie korekty całego kwestionowanego wyroku w sposób wskazany w środku odwoławczym.

Podkreślić należy, iż prokurator nie zarzucał w środku odwoławczym wadliwości zastosowanej przez Sąd I Instancji (zresztą przyjętej także w akcie oskarżenia) konstrukcji prawnej lokującej karnoprawną odpowiedzialność oskarżonego w ramach instytucji tzw. ciągu przestępstw przewidzianego w art. 91 § 1 kk. Tym samym każdy wchodzący w skład ciągu czyn winien wyczerpywać znamiona tego samego przestępstwa, co wyklucza możliwość jego zastosowania do wykroczeń, czy też zachowań wyczerpujących znamiona różnych przestępstw.

Tymczasem umknęło uwadze zarówno apelującego, jak i też Sądu Rejonowego, że czyny z grupy tzw. paserek są czynami przepołowionymi, tj. wartość mienia determinuje odpowiedzialność, czy to wykroczeniową, jeżeli nie przekracza ¼ minimalnego wynagrodzenia, a więc od dnia 1 stycznia 2015r. 437,50 zł, czy też uregulowaną w kodeksie karnym jeżeli jest ona wyższa.

Skoro nie jest kwestionowana zarówno ilość przestępnych zachowań oskarżonego oraz wartość nabytych wówczas przez niego przedmiotów, to tylko jeden z przypisanych mu czynów, polegający na zakupie od K. P. kosiarki spalinowej marki W. o wartości 650 zł, wyczerpuje znamiona przestępstwa.

Pozostałe zaś dwa, z uwagi na to, że dotyczyły mienia odpowiednio o wartości 85 zł i 305 zł, mogą być penalizowane jedynie na gruncie kodeksu wykroczeń.

Powyższe, przy jednoczesnym przyjęciu, że oskarżony nabywając określone przedmioty, jak to wyżej wykazano, miał świadomość możliwości ich pochodzenia z czynu zabronionego, musiało skutkować zmianą zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie, iż w/w dopuścił się jednego przestępstwa z art. 291 § 1 kk polegającego na tym, że:

- w okresie od 1 maja 2013 roku do 11 października 2013 roku, w dacie bliżej nie ustalonej, w K., woj. (...) dokonał nabycia kosiarki spalinowej marki W., uzyskanej z czynu zabronionego, popełnionego na szkodę A. T., o wartości 650 zł za kwotę 200 zł od K. P. (1), oraz dwóch wykroczeń z art. 122 § 1 kw polegających na tym, że:

- w okresie od 28 lipca 2013 roku do 11 października 2013 roku w dacie bliżej nie ustalonej, w K., woj. (...), dokonał nabycia od K. P. (1) wiertarki marki R. o wartości 85 zł za kwotę 50 zł, uzyskanej za pomocą czynu zabronionego na szkodę J. W. (1),

- w okresie od 16 września 2013 roku do 11 października 2013 roku w dacie bliżej nie ustalonej, w K., woj. (...), dokonał nabycia od K. P. (1) szlifierki kątowej marki B. o wartości 75 zł za kwotę 60 zł oraz piły spalinowej marki F. o wartości 230 zł za kwotę 100 zł, uzyskanej za pomocą czynu zabronionego na szkodę S. G.,

a w konsekwencji do orzeczenia nowych kar uwzględniających zarówno zmianę kwalifikacji, jak i też podstawy odpowiedzialności oskarżonego.

Dlatego też, uznając M. K. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 291 § 1 kk Sąd Odwoławczy na podstawie tegoż przepisu przy zastosowaniu art. 58 § 3 kk w zw. z art. 33 § 1 i § 3 kk skazał go na karę grzywny w rozmiarze 50 stawek dziennych określając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych.

Przy jej wymiarze uwzględniono wartość mienia nabytego przez oskarżonego, jego dotychczasową niekaralność, odzyskanie rzeczy przez pokrzywdzonego.

Zdaniem Sądu powyższe okoliczności, młody wiek oskarżonego i stałe źródło dochodu przekonują, że karą wystarczającą, spełniającą swe cele, będzie kara grzywny. Przede wszystkim bowiem sprawcę niezdemoralizowanego, którego konflikt z prawem ma charakter incydentalny, należy „skłonić” do przestrzegania porządku prawnego poprzez kary wolnościowe.

W ocenie Sądu Okręgowego, właśnie orzeczona wobec niego kara grzywny w rozmiarze wyżej wskazanym spełni swe cele wychowawcze i zapobiegawcze, z jednej strony będąc właściwą odpłatą za bezprawne zachowanie, a z drugiej skutecznie powstrzymując go przed ponownym wejściem w konflikt z prawem.

Uznając zaś oskarżonego, za winnego popełnienia dwóch wykroczeń z art. 122 § 1 kw, szczegółowo wyżej opisanych, Sąd Odwoławczy na podstawie w/w artykułu w zw. z art. 9 § 2 kw i art. 24 § 1 i § 3 kw skazał go na karę grzywny w kwocie 200 złotych, mając w tym wypadku na uwadze to, że obejmuje ono dwa czyny zabronione, chociaż z drugiej strony jedynie wyczerpujące znamiona wykroczeń, z natury rzeczy cechujących się niższym stopniem społecznej szkodliwości niż przestępstwa. Sąd również uwzględnił wartość mienia, młody wiek oskarżonego, dotychczasową niekaralność, odzyskanie przedmiotów przez pokrzywdzonych.

W ocenie Sądu Odwoławczego orzeczona grzywna jest adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości przypisanych oskarżonemu wykroczeń i spełni swe cele w zakresie społecznego oddziaływania jak i też zapobiegawcze oraz wychowawcze.

Podstawą orzeczenia Sądu Odwoławczego były art. 449 kpk, art. 437 § 1 kpk, art. 438 pkt 1 kpk i art. 434 § 2 kpk.

Orzeczenie zaś o kosztach procesu za postępowanie odwoławcze i opłacie wydane zostało w oparciu o art. 634 kpk w zw. z art. 627 kpk i art. 10 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 1 i art. 21 pkt 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych.